

ИНДИГИР УОТТАРА

Муома улууһун
общественной-политической хаһыата
indigir-uottara@yandex.ru

12+

Хаһыат 1953 сыллаахха олохтоммута
Сэрэдэбэ, субуотаба тахсар

2020 с. ЫАМ ЫЙЫН 30 КҮНЭ СУБУОТА № 43 (5573)

Ил Дархан парламента отчуота

ОЛОХПУТ ЧӨЛҮГЭР ТҮҮҮӨБЭ

СӨ Ил Дарханын Айсен Николаев Ил Түмэн учарата суох XVII дистанционной пленарнай муньабар өрөспүүбүлүкэ ситэриилээх былаанын 2019 сыллаабы үлэтин отчуоттаабыта кизн сэнээринни уонна улахан биһирэбили ылла.

Отчуот алта сүрүн хайысхалартан турар уонна өрөспүүбүлүкэ социальнай-экономической эйгэтин бары хайысхаларын хабар. Ордук улахан болжомто СӨ стратегической сайдыытын туһайыларыгар, олох хаачыстыбатын таһымын үрдэтиигэ, табыгастаах уонна куттала суох дьон олорор усулуобуйатын тэрийиигэ уо. д. а. уурулунна. Айсен Николаев ааспыт сыл ситиһилэригэр тохтоон баран пандемияттан үөскээбит туустук балаһыанньа 2020 сылга өрөспүүбүлүкэбэ биллэр күчүмэбэйдэри үөскэтэринэн олору туоратыыга уонна экономиканы, социальнай эйгэ туругун чөлүгэр түһэриигэ билинни сорукутары кытта ситиһили билиһиннэрдэ. Дойду хайдах-туох олорон иһэрэ экономикактан тутулуктаабынан Айсен Николаев парламента отчуотуттан сүрүннэригэр тохтоон аабааччы бытыгар билиһиннэриэхпит.

Саха Өрөспүүбүлүкэтэ 2019 сылга Уһук Илин оукурукка бары тутуах көрдөрүүлэргэ инники кирбиигэ сылдыарынан сайдыы локомотивынан ааттанар. Оттон экономика күрэстэһэр кыабар, инвестициялары тардыыга сөптөөх усулуобуйалары тэрийиигэ холобурга сылдыар биир бастын субъектынан ааттанар. Биһиги сирбиһигэр-уопштугар Россия баар-суох бөдөн промышленнай хампаанньалара ситиһилээхтик үлэлиллэр, өрөспүүбүлүкэ бюджетын хангатааллар, социальнай эппиэтинэстээх буоланнар араас тутуулары ыггаллар. Маны таһынан киһилэр федеральной уонна региональной национальной бырайыактары олоххо киллэриигэ кырата суох көмөнү онороллор. Бары бэркэ билэр «АЛРОСА» хампаанньабыт ааспыт сылга үлэтин көрдөрүүтэ үчүгэй эбит буоллабына, 2020 сылга киниэхэ балаһыанньа эмиэ уларыйда. Коронавирус инфекциятынан сибээстээн, алмаас-бриллиант атыгыта аан дойдуга түһэ турар, күндү тааска наадыйааччы бу кэмнэ абыйах. Онон барыс кириитэ кыччыыр, ол да буоллар «АЛРОСА» өрөспүүбүлүкэ бюджетыгар

угар үбүгэр уларыыы суох буолара күүтүллэр. Эбэн эттэххэ, хампаанньа икки руднигар үлэлэр тохтотуллаллар, ис дьинэр бу пандемиянан буолбакка, эрдэтэни былаанынан көрүллүбүт дьыала.

Аны Чайындаатаабы нефть-газ конденсаттаах сиригэр тийиэххэ. Бу 8 тыһ. кв. км изнээх кизн сиргэ хас дабыны вахтовай бөһүөлэктэринэн үлэни «Газпром» ытар. Ыам ыйын 20 күнүгэр карантин режимэ уһуллубута, ити балаһыанньаба олорон онно үлэ-хамнас толору кээмэйинэн ытытылла турбута, онон улахан охсуу ылыллыбат.

Аан дойдуга коксалаанар чоҕун саппааһынан бастакы миэстэбэ турар Элгэтэбэ таас чохтоох сир Саха сирэ эрэ буолбакка, бүтүн Россия экономикалара сайдыыларыгар төһүү күүс буолуоҕа. Манна чинчийэр үлэлэри «Мечел» холдингы ыппыта, чааһынай инвестициялар көмөлөрүнэн Хоту сир кытаанах усулуобуйатыгар 300 км усталаах тимир суол тутуллубута. Элгэни «А-Проперти» хампаанньа атыгыласпыта, кини хаһаайынын кытта СӨ баһылыга Айсен Николаев салгыы үлэлэһэргэ хайы-үйэ сүбэлэспитэ, инникитин өрөспүүбүлүкэ бюджетыгар хампаанньа үп-харчы угара өссө улаатыаҕа.

Норуот депутаттара өрөспүүбүлүкэбэ бары федеральной тутуулар тохтообокко ытыллыбыттарын уонна салгыы бара туралларын биһирээтилэр. Ол ситэриилээх былаас дьулуурдаах уонна дьаныардаах үлэтинэн ситиһиллэрин бэлиэтээтилэр. Олортон саамай суолталаабын уонна улаханан талан эттэххэ, Лена өрүһү туоруур муостаба аһанын суола аһаҕас буолла. Транспорт инфраструктуратын салгыы сайыннары үлэлэрэ өрөспүүбүлүкэ атын өрүстэригэр муосталары тутууга дуогабардар түһэрсиллибиттэрэ. Маны таһынан

өрөспүүбүлүкэ инвестбюджета 1,5 млрд. солк. көрүнэн Арктикатаабы эпос уонна искусство киинэ, креативнай кластер тутулуохтара, үгүс үп коронавируһу утары охсуһууга эмиэ угулунна. СӨ Ил Дархана муниципальной тэриллиилэргэ 2019 сылга тутуу индустрията тэтимнээхтик үлэлэбитин түмүгэр элбэх социальнай объектар, олорор дьыэлэр үлэбэ кирибиттэрин бэлиэтээтэ. Төһө да күчүмэбэйдэ күннэр үүммүттэрин үрдүнэн өрөспүүбүлүкэтэбэ, муниципальной тутуулар былаан быһыытынан баран иһиэхтэрин эрэннэрдэ.

Социальной эйгэни таарыйдахха, ааспыт сылга бу хайысхаба элбэх өйбүл көмөлөр оноһулланнар, нэһилиэнньэ олоһун таһыма биллэрдик үрдээбитэ. Холобур, бюджет үлэһиттэрин хамнаһа улааппыта, дьыэ кэргэн өйбүлүгэр араас көрүннээх субсидиялар, толуйуулар көрүллүбүттэрэ, оттон Уһук Илин 2%-наах ипотекатын Саха сирин олохтоохторун эдэр араната көхтөөхтүк ылан үс бастын регион ахсааныгар сылдыар. Билэрбит курдук, Россия Президентэ В. Путин нэһилиэнньэ тийиммэт-түгөммэт буолуутун 2024 сылга диэри лаппа кыччаттар соруугун туруорбута. Өрөспүүбүлүкэбэ 2018 с. бу көрдөрүү 19%-на тэннэһэрэ, атыннык эттэххэ, 2024 сылга олох таһымын алын кээмэйигэр сылдыар дьон бырыһыана 9,5-кэ тийиэхтээх. Бу аранаба үксүгэр, ол аата 42% элбэх оҕолоох дьыэ кэргэттэр кирирэллэр уонна 60%-нара тыа сирин олохтоохтору буолаллар. Ааспыт 2019 с. промышленноска 1500 киһи үлэбэ киридилэр, бу сылга сыышпара өссө улаатара ирдэнэр. Үөһэ этиллибитин курдук, тыа сирдэригэр дьоннон бу салааба кирирэн иһэллэрэ наада. Ол иһин билигин кылгас болдьохтоох тутуу, промышленность хайысхаларыгар үөрэхтэр аһылыннылар, үлэгэ суох буолуу таһымын намтатар сыалтан. Өрөспүүбүлүкэбэ үлэгэ суох буолуу официальной учуотугар 19 тыһ. киһи турар, бу үрдүк сыышпара.

Мантан салгыы СӨ Ил Дархана А. Николаев отчуотугар Муома оройуонун

(Бүтүүтүн 2 стр. көр).

СИРИ СИКСИГИНЭН

**Органам МСУ Якутии
переданы отдельные
полномочия по подготовке и
проведению Всероссийской
переписи населения 2020 года**

Органам местного самоуправления Якутии переданы отдельные государственные полномочия по подготовке и проведению Всероссийской переписи населения 2020 года. Соответствующий региональный закон «О наделении органов местного самоуправления муниципальных районов и городских округов Республики Саха (Якутия) отдельными государственными полномочиями Российской Федерации по подготовке и проведению Всероссийской переписи населения 2020 года, переданными для осуществления органами исполнительной власти Республики Саха (Якутия)», инициированный главой Якутии Айсеном Николаевым и Правительством республики, принят сегодня в ходе XVII (внеочередного) дистанционного пленарного заседания Государственного Собрания (Ил Тумэн).

Муниципальным образованиям переданы полномочия по обеспечению охраняемыми помещениями, оборудованными мебелью, средствами связи и пригодными для обучения и работы лиц, привлекаемых к сбору сведений о населении; обеспечению охраняемыми помещениями для хранения переписных листов и иных документов Всероссийской переписи населения 2020 года; а также по предоставлению необходимых транспортных средств и средств связи.

Кроме того, законом установлен порядок распределения средств из республиканского бюджета на подготовку и проведение переписи населения путём предоставления помещений для работы и обучения лиц, привлекаемых к сбору сведений о населении, транспорта и средств связи за счёт субвенций, передаваемых из бюджета региона.

Органы местного самоуправления наделаются отдельными государственными полномочиями на срок до 20 декабря 2020 года.

Закон вступит в силу после дня его официального опубликования.

**Пресс-служба Главы и
Правительства РС (Я).**

ОЛОХПУТ ЧӨЛҮГЭР ТҮҮҮӨБЭ

(Бүтүүтэ. Иннин 1 стр. көр).

баһылыга **Иван Петрович Павлов** санаатын аабыахха. Кини бу курдук этэр:

– Отчуот өрөспүүбүлүкэ инники инфраструктурнай сайдыгытын диринник, хорутуулаахтык көрдөрөрүн таһынан, үөскээбит уустук балаһыаньаттан хайдах-туох тахсар суоллары чопчулаабытынан депутаттар, нэһилиэнньэ улахан сэнээриитин ылла. Биһиги улууспут атын хоту оройуоннардыын дьүөрэли хаамсар, кытыанынан таһыйар кыһалҕалар ааспаттар-арахпаттар диир төрүөт суоҕун кэриэтэ. Ол да буоллар, быһаарыыны эрэйэр боппуруостар бэбиэскэттэн түспэттэр. Кинилэр билигин кэмнэ Арктика сиригэр-уотугар ахсаабат болҕомто уурулларынан сыһыа туоратыллан иһиэхтэрэ чуолкай.

Регион салайааччыта Айсен Николаев 2019 с. күһүнүгэр Муомаҕа оробуочай сырытыгыгар биһиги үлэбитин билсирин барбыта уонна сөпкө дьаһанан олорорбутун бэлиэтээбитэ. Олохтоох дьаһалта биир сүрүн боппуруоһу – чааһынай дьылэри сылытар ситимнэ холбоһуну туруорсан бороткоуолга киирбитэ. Айсен Николаев, СӨ Правительствотын өйбүллэринэн уһун кэмнэ быһаарыллыбакка сылдыбыт боппуруос быһаарылынна. Быйыл кыһынны суолунан сылытар ситимнэ холбонув матырыйааллара кэллилэр. Береговуй уонна Озернай уул. дьылэрэ сылааска холбонуохтара. Хонууга биир эргэ хочуолунай сабыллан, икки улахан тепловунар тутулуохтара, теплотрассалар санардыллыахтара. Оттон ыраах сытар Чуумпу Кытыл бөһүөлөгөр сана хочуолунай тутулан быйыл күһүн

үлэбэ киириэбэ. 2021 сылга Сааһырга улахан кыамталаах хочуолунай тутулуоҕа, очотугар табаһыттарбыт олохторо чөлчүбэ, түбүктэрэ абыһаҕа.

Пандемия хоту сир тыһыс усулуобуйатыгар олорооччуларга эмиз ыарыылаахтык охсор, чуолаан социальной эйгэбэ. Отчуокка этиллибитинэн, билигин дохуот түһэр эбэтэр суох буолар кэмигэр дьон-сэргэ өйө-санаата күүскэ уларыйыахтаах. Үлэлээх, дьарыктаах буолар туһугар толкуйу түмэр күн-дьыл үүннэ. Дьинэр, нэһилиэнньэни, урбааны, производствону өйүүр миэрэлэр элбэхтэр, ол гынан баран наар көмөнү эрэйэр санааттан босхолонон наада.

«Куһаҕан үчүгэйэ суох буолбат» диэбитти пандемия киһи туттулла илик ис кыахтарын арынарыгар кыах биэрдэ, онон сана суоллары көрдөөн аартыктары арыыахха. Бэйэ уонна дьэ кэргэн бигэ туруктаах буоларыгар киһи тус эппиэтинэһэ улаатыахтаабын бириэмэ ирдиир. Мантан тирэнэн мин бары муниципальнай тэриллиилэр баһылыктарын олохтоох нэһилиэнньэлиин өйдөтөр-быһаарар үлэлэргэ күүстээхтик ылсыһалларыгар ынрыабын, үлэ ырыынагар киирингэ сыһыаран. Өрөспүүбүлүкэ билигин тутулааччыларга, вахтовиктарга уо. д. а. наадыһыта улахан, идэлэргэ үөрэтии ытылла турар, онон бу хайысханы өрө тутулуохтаах. Пандемия ааһыаҕа, олох салҕанар. Экономика уонна социальной эйгэ чөлүгэр түһүүтэ хас биирбиттэн тутулуоктаах, онон көхпүтүн биллэрди к улаатыннарарыабын, күүспүтүн-кыахпытын түмүөбүн.

Афанасий ИВАНОВ.

Өрөспүүбүлүкэбэ**Өртөөһүн бобулаах**

Россия бырабыыталыстыбатын 2015 с. сэтинньи 10 күнүнэбэ № 1213 уураабынан баһаары утары охсуһуу быраабылатыгар уларыйылар киирбиттэрэ. Ол быраабыла этэринэн (218 пуун), бары категория сирдэргэ, ол иһигэр тыа хаһаайыстыбатыгар туттуллар сирдэргэ, саппаас сирдэргэ өртөөһүнү ытыты булгуччу бобулан турар.

Биллэрин курдук, сааскы өртөөһүн оттоммокко хаалбыт сэтинэбэ суох онорууга, ол эбэтэр ходуһа туттуллар иннин улаатыннарар туһугар туһаайыллан ытыллара. Тыа хаара уулла илигинэ, тыала суох күннэ тахсан өртүүлэрэ. Урукку совхозтар баар эрдэхтэринэ, ходуһа барыта оттонор уонна сылгы мэччийэр сирдэрэ тэйиччи буоланнар, сир сэтинэһхэ былдьанара, үрэх сирдэр кур лаңха буолан үүнэллэрэ лаппа абыһаҕа. Аныгы үйэ сайдытынан билинни тыа хаһаайыстыбатынан дьарыктанар тэрилтэлэр, чааһынай дьон техника көмөтүнэн, кылгас кэм иһигэр оттуулар. ГСМ, үп-харчы сорохторго күчүмэбэйдэри үөскэтэн, сорох ыраах сытар, куһаҕан суоллаах-нистээх сирдэр отой да оттоммокко хаалаллар, уу ото чугас да сирдэргэ ситэри оттоммот. Ону таһынан сылгылаах чааһынай ыал элбээн, сылгылары аһаты дэриэбинэттэн чугас сиргэ аһатыллар буолбуттара, ыраах сирдэр сылгы хаһытыгар ситэри туһаныллыбаттара эмиз оруулу ооннуур.

Билинни туругунан сэтинэбэ уоттааһын иһин административнай ыстарааптар чааһынай киһиэхэ – 3000-4000 солк. дылы, дуоһунастаах сирэйгэ 15000-25000 солк., юридическай сирэйгэ 150-250 тыһ. солк. дылы административнай кодексанан ууруллан тураллар.

СӨ Россельхознадзорга управлениета.

1 июня — День защиты детей

Дорогие якутяне!

Сегодня мы отмечаем один из самых добрых и светлых праздников – День защиты детей!

Это праздник детей – самого дорогого, что есть в жизни человека, надежды и опоры каждой семьи, будущего всей страны. Это праздник родителей и всех тех, кто помогает нашим детям достичь успехов и новых достижений в какой бы они не выбрали области.

Сегодня в нашей республике проживает более 286 тысяч детей. В меняющихся реалиях, особенно важно помнить, что на нас лежит огромная ответственность за их судьбу и здоровье. Это не только миссия каждого родителя, но и главная задача органов власти, педагогов и общественности.

Для нас безопасность детей и их благополучие являются абсолютным приоритетом. Руководство республики делает многое, чтобы перед детьми были открыты все возможности для гармоничного развития вне зависимости от жизненных обстоятельств. В республике возводятся новые учреждения образования, центры отдыха и оздоровления, дополнительного образования, детские технопарки. В этот замечательный праздник хочу призвать вас всех не оставаться равнодушными к судьбе подрастающего поколения!

Пусть детство юных якутян будет беззаботным и ярким! И мы, взрослые, должны сделать всё для того, чтобы дети были счастливы. Ведь оберегая наших детей – мы оберегаем будущее всей республики и страны в целом.

А. С. НИКОЛАЕВ, Глава Республики Саха (Якутия).

ИТОГИ КОНКУРСА ДЕТСКИХ РИСУНКОВ «МИР ГЛАЗАМИ ДЕТЕЙ»

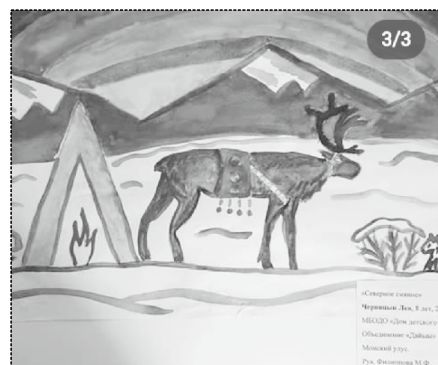
Подведены итоги конкурса детских рисунков, организатором которого была региональная общественная организация содействия развитию арктических улусов «Якутская Арктика». Поступило 83 работы. Приняли участие дети из Абыйского, Булунского, Жиганского, Момского, Усть-Янского районов, городов Мирный и Якутск. Все работы очень

пришлось попотеть, было очень сложно, выбирать лучшие работы из лучших. Все работы заслуживают должного внимания, но удалось выбрать победителей и призеров.

Младшая группа (1-4 кл.) – 1 место «Праздник оленеводов» Леонтьева Сахаяна (3 кл., Жиганская СОШ, рук. А.А. Леонтьева), 2 место – «Наша Арктика» Слепцова Злата (7 лет, г. Якутск, ДДТ, кружок «Экодизайн», рук. Л. В. Пинигина), 3 место – «Северное сияние» Черницын Лев (2 кл., Момский район, с. Хонуу, МБОДО «ДДТ», объединение «Дайбы», рук. М.Ф. Филиппова).

Средняя группа (5-8 кл.) – 1 место – «Булчут үөрүүтэ» Хабаров Дмитрий (8 кл., Соболахская СОШ, рук. С.П. Хабарова), 2 место – «Девочка верхом на олене» Маркинова Виолетта (7 кл., г. Мирный, МКОУ МОШ № 9, ДШИ, рук. Н.И. Иванов), 3 место – «Северный олень» Иванова Мария (5 кл., Жиганская СОШ, рук. А.А. Леонтьева).

Старшая группа (9-11 кл.) – 1 место «Северный эскиз» Иванова Айталына (11

кл., ИСОШ им. Н.А. Брызгалова, рук. И.Н. Атласова). 2 место – «Закат Арктики» Корякина Виталина (9 кл., Мугурдахская СОШ, рук. Е.И. Садовникова), 3 место – «Бабушка на сортировке рыбы в колхозе «Арктика» Шумилова Нария (10 кл., МБОУ Быковская СОШ, рук. Е.А. Рожина). Всем участникам вручены сертификаты.

Поздравляем победителей, призеров и руководителей! Желаем дальнейших творческих успехов.

ОРГКОМИТЕТ.

интересные, красивые. Самой многочисленной оказалась младшая группа, предоставили 48 работ. Жюри

ТӨБҮЛЭХ. Ыам ыйын 27 күнүгэр библиотека күнүгэр анналаах «Аҕал, тал, аах» акция буолла. Бу тэрээһини олохтоох библиотека үлэһитэ **А. В. Хабарова**, сынньалан кииниттэн **А. П. Никулина, М. М. Эверстова** тэрийэн ыттылар. А. Е. Соркомова, А. П. Никулина, Е. П. Кириллина, М. М. Корякина, З. И. Слепцова, Л. А. Стручкова, Н. В. Стручкова кинигэ арааһын аҕаллылар. Кинилэр уруккуттан элбэх кинигэлээх кэтэх библиотекаларынан биллэлэр. Маны таһынан Улуу Кыайыы 75 сылыгар анналаах «Кинигэ күүһэ» диэн ааттаах өрөспүүбүлүкэтээби акция буолан ааста.

Алын сүһүөх кылаастар, «Сулусчаан» уһууаан оҕолоро «Егор Чээрин» кинигэттэн кэпсээни иһиттилэр, санаа аҕастастылар, викторина ыйгытыларыгар хоруйдаатылар. Сэриигэ мантан барбыт буйууннар Г. Е. Соркомов-II, К. Ф. Соркомов тустарынан билистилэр.

Кэлбит дьон туһалаах кинигэлэри ылан үөрэн-көтөн тарбаастылар.

Нэһилиэк олобо
ТУҢАЛААХ ДЬАҢАЛЛАР ЭЛБИИ ТУРАЛЛАР

Нэһилиэк олохтоохторо О д ь У о К Х филиалын үлэһиттэригэр (сал. С.В. Гуляев) кыстыгы этэннэ туораан күөххэ үктэмиппитинэн махтал тылларын этэллэр. Кырдыга, кыһынны тымныыларга саахалы таһаарбакка үлэлээбит кэлэктиип дьон махталын ылын ылар. Сылаас дьыбэ-уокка үлэлээбит, олорут буоламмыт, санаабыт хотоойу, эрэлбит улахан. Кэлэр кыстыкка сана хоччуолунай үлэлиэбэ. Туруу үлэһит, дьон туһугар кыһанар гутаах дьоммутугар өссө үрдүк ситиһинилээх үлэни, доруобуйаны баҕарабыт.

Маны таһынан кэлэктиип үлэһиттэригэр оттук маһы бэлмнээһиннэ субуотунньук тэрийэн, мастаан, тийээн

биэрдилэр. Балларга, уһууаанна обуруокка анаан перегной тийэйдилэр.

Дьэ итинник үлэһит дьоммутугар нэһилиэһиннэ махталбыт улахан.

Л. СТРУЧКОВА.

ВЕСНА В ИНДИГИРСКОМ НАСЛЕГЕ

Несмотря на сложную эпидемиологическую обстановку в мире, месяц май для жителей Индигирского наслега прошел очень насыщенно. Можно сказать, что после полутора месяцев заточения и удаленной работы, первое мероприятие прошло в рамках празднования дня воинской и трудовой славы, национальной гордости и народной памяти – Дня Победы. В канун великого праздника, 8 мая, молодежь села собралась на акции «Свеча Памяти». А 9 мая в 11.00 часов утра на улицы села вышел импровизированный парад военной

техники. Из колонок звучали песни военных лет, диктор поздравил сельчан с воистину великим праздником. Маршрут пролегал через все село, но для начала парад исполнил одну очень важную миссию – поздравил ветерана тыла и труда, обладателя статуса «Дети Войны» Слепцову А.Ф. От лица благодарных односельчан слова признательности выразил глава наслега Заровняев Б.И. и вручил памятные подарки, а на груди Акулины Федотовны теперь переливаются всеми оттенками золотого еще 3 юбилейные медали. Так же в этот день из рук председателя совета ветеранов Индигирского наслега Слепцовой Е.И. юбилейные медали получили те, чье детство прошло в тяжелых военных и послевоенные годы – «Дети войны».

21 мая – в последний день якутской весны, жители села вышли на субботник под эгидой «Мы – за чистый поселок!». Всего на субботник вышло 100 человек, но следует отметить, что каждый микрорайон убирал свой участок и большого количества скопления людей не было.

Испокон веков мы, якуты, всю зиму ждем наступления лета. Знойного с проливными дождями, с комарами, вечером, когда садится солнце, наслаждаемся красивым закатом цвета керчях, обожаем купаться в прохладной речке после сенокоса, а представьте только

запах тюптэ... Короткое якутское лето с белыми ночами и с легкой прохладой по утрам... А началом лета у якутов принято считать 22 мая – Николин день.

В этом году жители села Буор-Сысы отпраздновали наступление лета, собравшись в тусюлгэ. К слову, празднование Николиного дня в нашем селе проводится уже третий год и объединяет жителей села за одним столом, где не только утка и оладьи, которые принято есть в этот день, но еще керчях и румяные пирожки, кумыс и саламат. Мероприятие началось с концерта и поздравления главы наслега Заровняева Б.И. с наступлением долгожданного лета. Он вручил семье Степанова М.М. почетную грамоту от имени депутатов и администрации за вклад в развитие сельского хозяйства наслега.

Затем началась самая интересная часть празднования – соревнование между микрорайонами. Каждая команда состояла из 6 человек, этапов было 7. На первом этапе команды должны были на время поставить палатку, быстрее всех с этим справилась команда микрорайона «Кэскил», второй результат у «Аартык» и третье место – «Айхал». Второй и третий этап – чистка утки и рыб соответственно. По итогам чистки утки: 1 м.- «Кэскил», 2 м. – «Аартык», 3 м. – «Айхал»; с рыбой быстрее справился представитель команды «Аартык», затем – «Айхал» и третье почетное место у микрорайона «Кэскил». Следующий этап – интеллектуальный, где участники ответили на 15 вопросов, касаясь охоты и майских праздников, результаты получились следующими: 1 м. – «Кэскил», 2 м. – «Аартык», 3 м. – «Айхал». Пятый этап – мозаика. Предпоследний шестой этап – это броски колец на время, тут быстрее остальных оказались участники команды «Аартык», 2 м. – «Кэскил» и 3 м. – «Айхал». И последним самым зрелищным этапом была комбинированная эстафета. Эстафетной палочкой служил рюкзак. Раздался голос командующего «На старт внимание, марш!» и тусюлгэ тут же наполнили крики болельщиков: «Давай!», «Тургэн!», «Кытаат!», и вот финиш... Первой финишную черту пересекает команда «Кэскил», второй – «Аартык» и замыкает эстафету команда «Айхал». Но тут команда «Аартык» не соглашается с результатами эстафеты, аргументируя это тем, что соперники «не так обращались с рюкзаком». Судьи решили переиграть эстафету и, если в первый раз все команды бежали вместе, то на этот раз было решено пускать команды на старт по одиночке. Первыми на старт вышли участники команды «Кэскил» и пробежали эстафету с результатом 1 мин. 26 сек., затем команда «Аартык» показала результат 1 мин. 35 сек., а крайняя команда финишировала с

результатом 1 мин. 42 сек., и тут снова пошли жаркие споры. В результате всех словесных баталий, результаты эстафеты сложились следующим образом: 1 м. – «Аартык», 2 м. – «Кэскил», 3 м. – «Айхал». Общий итог получился таким: 1 м. – «Аартык» (приз – сертификат на 6000 рублей), 2 м. – «Кэскил» (приз – сертификат на 4200 рублей), 3 м. – «Айхал» (приз – сертификат на 3000 рублей). Ну, а потом, когда споры немного улеглись, началась, пожалуй, самая приятная часть мероприятия – угощение всех присутствующих супом из уток. Так же,

каждый микрорайон вручил ветеранам, пожилым – утки, чему каждый из них был очень рад! В целом, праздник завершился на такой вот приятной ноте!

Традиционно в конце мая в каждой школе звенит последний школьный звонок. В этом году он прозвенел для 4 выпускников нашей школы: Корякиной Виолы, Ивановой Айты, Корякина Кирилла и Сергеева Семена. С напутственными словами выступили директор школы Сен-Дун-Шен С.А., родители выпускников, первая учительница Слепцова А.М. и глава наслега Заровняев Б.И. Выпускникам пожелали успешной сдачи ЕГЭ, попутных ветров и поступить в желаемое учебное заведение!

Р. ИННОКЕНТЬЕВА.

Быйыл буолуохтаах Чугуновскай аабылар Муома, Соболоох орто оскуолатыгар буолуохтаах этилэр. Хомойуох иһин, аан дойдуну сабардаабыт хоруона вируһа өрө туран, кирибит үлэлэри кэтэхтэн көрүү оҥоһуллубут. Мин иннибэр Чугуновскай аабылары көрүү научнай салайааччыта, тыа хаһаайыстыбатын билимин доктора, профессор К. М. Степанов илии баттааһыннаах боротокуол сытар. Онно көрдөххө, регионнаабы көрүүгэ Абый уонна Муома оскуолаларыттан 85 оҕо кыттыбыт. Ол иһигэр техническэй наука кандидата А. Е. Слепцов аатынан Абый орто оскуолатыттан – 11, Мунурдаах орто оскуолатыттан – 9, Ураһалаах оскуолатыттан – 5, МОО – 3, Муома алын сүһүөх оскуолатыттан – 24, В. Д. Лебедев аатынан ОДОО – 2, Н. С. Тарабукина аатынан УЧОО – 3, Индибир оскуолатыттан – 10, СОО – 17, Оҕо айар дьыттыттан – 1 оҕо кыттыбыт.

Кирибит үлэлэр 5 секциянан көрүллүбүттэр. Секция икки бөлөххө араһыбыт: бастакы 1-5, иккискэ – 6-11 кылаастар кирибиттэр. Профессор К. М. Степанов салалталаах дьүүлүүр сүбэ көрүүтүнэн кыайылаахтар маннькы баһаарыллыбыттар:

«**Үүнээйини үүнэриги уонна тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйатын онорон таһаары**» дьэн секцияҕа 11 үлэ кирибиттэн бастакы бөлөххө (1-5 кыл. үөрэнээччилэрэ) **Ядрихинская Эвелина** (2 кыл., сал. Слепцова А.С., Абый) бастакы, **Новикова Виолетта** (5 кыл., сал. Слепцова А.С., Абый), **Слепцов Алексей** (МНО, сал. Иманова Т.С.) – иккис, **Черов Айсен** (4 кыл., ИОО, сал. Алехина А.А.), **Яковлев Айсен** (ОДОО, 6 саастаах, сал. С.К. Яковлева), **Корякин Айаан** (4 кыл., МНО, сал. Ефимова А.М.), **Уваровская Виктория** (5 кыл., СОО, сал. Петрова М.М.) үһүс миэстэни ылбыттар.

Иккис бөлөххө (6-11 кыл. үөрэнээччилэрэ) **Игнатъева Эмма** (10 кыл., СОО, сал. Тарабукина Л.Е.) – бастакы, **Дьячковская Каринна** (11 кыл., УЧОО, сал. А.С. Слепцова) – иккис миэстэ буолбуттар.

«**Сүөһү итинитэ уонна тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйатын онорон таһаары**» секцияҕа 10 үлэ көрүллүбүт. Онтон бастакы бөлөххө **Слепцов Артем** (4

ЧУГУНОВСКАЙ ААБЫЛАР

кыл., УЧОО, сал. Т.Г. Григорьева) кыайан бастаабыт. Иккиси – **Алексей Хабаров** (СОО, А.Г. Черемкина) уонна **Айгылаана Слепцова** (1 кыл., МНО, сал. С.С. Слепцова) иккис буолулар. **Слепцова Сайаана** (4 кыл., МНО, сал. Т.С. Иманова) уонна **Күннэй Хабарова** (5 саастаах, Соболоох, сал. Е.Г. Кузнецова) үһүс миэстэҕэ тахсыбыттар. Бу секцияҕа иккис бөлөххө ким да миэстэҕэ тиксибэтэх.

«**Биология уонна экология**» секциятыгар саамай элбэх 23 үлэ кирибит. Бастакы бөлөххө **Местникова Ольга** (3 кыл., ИОО, сал. А.М. Слепцова) кыайыт. **Андреева Анэлия** (1 кыл., СОО, сал. Н.В. Андреева) уонна **Айсен Черемкин** (3 кыл., Абый, сал. Г.К. Слепцова) иккис бириистээх миэстэҕэ тахсыбыттар. Үһүс миэстэни **Артем Шкулев** (2 кыл., СОО, сал. А.Г. Черемкина), **Вадим Егоров** (2 кыл., МНО, сал. М.Г. Местникова), **Варламова Нарыйаана** (3 кыл., МНО, сал. А.А. Варламов), **Федорова Диана** (3 кыл., МНО, сал. И.Н. Федорова) ылбыттар.

Иккис бөлөххө **Костя Ефимов** (9 кыл., МОО, сал. Л.В. Сидорова, Н.В. Старкова) бастакы тахсыбыт. **Элика Атласова** (10 кыл.), **Иванова Айталиана** (11 кыл.), **Цыпандина Санаайа** (7 кыл., ИОО, сал. О. В. Алексеева, Т.И. Слепцова), **Максимова Рая** (7 кыл., Ураһалаах орто оскуола, сал. Н.Н. Сивцева), **Слепцова Диана** (6 кыл., Мунурдаах ОО, сал. Е.Н. Садовникова) иккис буолбуттар. **Миля Слепцова** (6 кыл., СОО, сал. О.В. Степанова), **Слепцов Арылхан** (6 кыл., СОО, сал. Н.В. Слепцов), **Старков Виктор** (6 кыл., МОО, сал. Н.В. Старкова, Л.В. Сидорова) үһүсүтэбиттэр.

«**Механизация уонна предпринимательство**» секцияҕа 14 үлэ кирибит. Маннайгы бөлөххө **Светлана Слепцова** (4 кыл., МНО, сал. С.С. Слепцова) бастакы миэстэни ылбыт. Абый орто оскуолатын 2 кыл. үөрэнээччитэ **Томская Анита** (сал. И.П. Томская) иккисүтэбит. Үһүс миэстэ кимиэхэ да бэриллибэтэх. Иккис бөлөххө **Валерия Стручкова** (7 кыл., Абый, сал. И.П. Томская), **Индилена Стручкова** (8 кыл., Ураһалаах, сал. Е.Д. Николаева)

бастаабыттар. Иккис миэстэ **Никонов Николай** (9 кыл., Абый, сал. Л.А. Эверстова, С.В. Черемкин), **Заровняев Сеня** (9 кыл., Ураһалаах, сал. Г.П. Григорьева), **Щелканов Степан** (8 кыл.), **Стручков Миша** (6 кыл., Ураһалаах, сал. И. П. Григорев) ылбыттар. **Томская Дайаана** (9 кыл., Абый, сал. И.П. Томская), **Кузнецов Ратимир** (9 кыл., СОО, сал. Т.Г. Степанова), **Влада Реброва** (9 кыл., Мунурдаах ОО, сал. Садовников Е.Н.), **Кудрявцев Оскар** (7 кыл., ИОО, сал. И.Н. Атласова) үһүс миэстэҕэ тахсыбыттар.

«**Мин бөһүөлүгүм**» дьэн секцияҕа 22 оҕо кыттыбыт. Маннайгы бөлөххө **Эрсан Хабаров** (5 кыл., ИОО, сал. Евсюкова Е.В.) бастаабыт. Старкова У.В. үөрэнээччитэ **Саша Уваровскай** (1 кыл., СОО) иккисүтэбит. Үһүс миэстэҕэ **Ньургун Данилов** (МОО), **Сева Атласов** (СОО), **Айыгына Степанова** (5 саастаах, сал. Степанова О.В.), **Юрий Федоров** (3 кыл., МНО, сал. Фазульянова В.А.), **Артем Васильев** (3 кыл., МНО, сал. Слепцова М.И., Васильева А.Н.), **Рустам Гореев** (4 кыл., МНО, сал. Слепцова М.И.) тиксэн үөрбүттэр. Иккис бөлөххө **Эмма Игнатъева** (9 кыл., СОО, сал. А.Г. Старкова), **Вилана Слепцова** (10 кыл., ИОО, сал. Э.Г. Слепцова), Мунурдаах орто оскуолатыттан **Ренат** уонна **Эльдар Садовниковтар** (сал. А.Г. Сорокумова) бастаабыттар. **Амина Свинобоева** (7 кыл., ИОО, сал. Э. Г. Слепцова), **Томская Дайаана** (9 кыл., Абый, сал. И.П. Томская), **Афоня Слепцов** (8 кыл., СОО, сал. М.Н. Хабарова), Мунурдаах орто оскуолатыттан **Ксения Ефимова** (6 кыл., сал. А. Г. Сорокумова) иккисүтэбиттэр. Оттон **Гуляев Диман** (8 кыл., СОО, сал. М.Н. Хабарова), **Зырянова Софья** (6 кыл., сал. Д.П. Кудрина), **Федорова Катя** (9 кыл., сал. И.А. Слепцова), **Сайыгына Новикова** (11 кыл., сал. И.А. Слепцова) үһүн Мунурдаах орто оскуолатын үөрэнээччилэрэ үһүсүтэбиттэр.

Ити курдук түмүктэммит Улуу Кыайы 75 сылыгар анаммыт Индибир зонатаабы регионнаабы Чугуновскай аабы.

Григорий ФЕДОТОВ.

Айылбаабыт уһуктан, сайыммыт эргиллэн тыа иһэ көтөр, чыычаах санатынан туолла. Бу күнүргэ социальнай ситимнэ саһархай өннөөх чыычаахтар хаартыскалар тилийэ кэттэ. Чыычаахтары Суон Тиит суолугар маска олоҕоллорун көрбүттэр. Бу үгүс дьон интэриэһин тардыбыт хаартысканы көрөн биниги ыйытыбытыгар кыраайы үөрэтээччи, РФ Суруналыыстарын сойууһун чилиэнэ **Людмила Гаврильевна Степанова** бу курдук эттэ:

– Бу сылгы чыычаабын бири көрүнгэ (желтая трясогузка). Кини туундараҕа сайыллыр. Биниэхэ бу сайын сабаланыыта эрэ көстөллөр, аһары итинни сөбүлээбэттэр. Уопсайынан, климатпыт сылһыан хоту сиргэ урут көрбөтөх

Бу интэриэһинэй

САҔАРХАЙ ЧЫЫЧААХТАР

көтөрдөрбүт кэлиилэрэ элбээтэ. Муус устарга өрүскэ кыһыл түөстээх сылгы чыычаахтарын көрбүппүт. Бу саһархай сылгы чыычааҕа тыаҕа уонна сөмөлүөт түһэр былаһааккатыгар үгүстүк сылдьар. Бөһүөлэҕэ чугаһаабаттар.

Урут көстүбэт хайа хараначчылар элбээбит дьон бэлиэти көрөбүт. Хопто томторго толору.

Кэннинэн манан ойуулаах, дьүһүнэ сирэй өннөөх тураах кэлбит. Ол эмиэ дэннэ көстөр көтөр. Дьааны бочукураһа элбээбит. Муостаах курдук эмиэ дьикти көтөр. Спортивнай 12 №-дээх дьиктин таһыгар үүнэр сарбыннаабы сииллэр. Итинни

кытаанах унуохтаах отону сөбүлээн сири эбит.

Айылбаны кэтээн көрөр, кылы-көтөрү сөбүлүүр, аһыныгас дууһалаах Людмила Гаврильевна кыһынны кэмнэ чыычаахтарга анаан маһаһынтан атыылаһан пшено уурталаан аһаптыта сүүрбэччэ сүл буолла. «Баракхаттары аһынабын. Кыһын хаалан хаалбыт чыычаахтар тымныыга тимир теплотрасса иһигэр кириэн кыайан тахсыбакка, өлбүт буолаллар», – дьэн кэпсир.

Онон климатпыт сымнаан, эрдэ сылһыар буолан, араас көтөрдөр кэлиилэрэ элбээтэ. Оттон ити саһархай өннөөх сылгы чыычааҕа аһыах сылтан бэттэх көстөр буолбут. Урут көрбөтөх дьонно сонун.

Валентина СТАРОСТИНА.

Э з э р д э л и и б и т !

Күн сирин көрдөрбүт күн-күбэй ийэбитин, элэккэй эбэбитин, хос эбэбитин **Ульяна Константиновнаны** өрөгөйдөөх үбүлүйгүнэн, 65 сааскын томгочу туолбут кэрэ-бэлиэ күннүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Айылба ухуктар кэмигэр Айыһыттан айыллан, Ийэйхситтэн этитэн Сиргэ кэлбит үөрүүлээх күннүнэн махтал тылбытын тирдэбит.

Саамай чугас кэрэ киһибитин тымныы хаарыйбатын, сааскы дьыбар, сайынны ардах салгыпбатын! Аймах дьонун ытыктабылын ылан, билэр дьонун биһирэбилин истэн ыччатын сылаас тапталын, сиэннэрин минньигэс мичээрдэрин инэрэн санаан санаардын, үйэн уһаатын!

Оболорун, сиэннэрин, хос сиэннэрин дьэ кэргэттэрэ.

Ытыктыыр, таптыыр балтыбытын, эдьийбитин **ТЕРЕХОВА Ульяна Константиновнаны** 65-ис сандал сааскын көрсүбүт күннүнэн эбэрдэлибит!

Эн эдэркээн сааскыттан тыа сирин дьонун ыарахан үлэтигэр имиллэн, төрөөбүт дойдун сайдарын, үлэтэ көдүүстээх буоларын туһугар сорук оностон тэрийэр дьобургунаан бэйэни салайыны олоххо кириэрэгэр сүңкэн улахан кылааккын киллэрсибитин.

Билиннэ диэри биһиэхэ, оҕолоргор, сиэннэр, хос сиэннэр тустарыгар кыһаллан, сүбэ-ама биэрэн, көмө-тирэх буолан сылдаргыттан үөрэбит.

Олоххо тапталын уфараабатын, чэгийн доруобуйаны бафарабыт. Таптыбыт, киэн туттабыт.

Бииргэ төрөөбүттэрин дьэ кэргэттэрэ.

Күндү бырааппын, таайбытын Саха Республикатын тыатын хаһаайыстыбатын туйгунун, үлэ бэтэрээнин **Анатолый Афанасьевич СЛЕПЦОВУ** 65 сааскын туолбут үбүлүйгүнэн ис сүрэхпиттэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Олобуң устата күүстээх үлэ үөһүгэр туох-баар кыһамныгың ууран туран, төрөөбүт улуһуң тыатын хаһаайыстыбата сайдарыгар үлэлээбиккинэн киэн туттабыт. Биһиги туспутугар уфараабат кыһамныгың, ахсаабат көмөң, истиң сылаас сьһыаның, дьобуннаах сүбэң иһин мунура суох махтанабыт. Күндү киһибитигэр эдэрдии эрчими, чэгийн-чэбдик туругу, үтүмэн үгүс үөрүүнү, бар дьонун ытыктабылынан угуттанан уһуннук, дьоллоохтук олодоргор бафарабыт.

Эбэрдэни кытта эдьийиң Евдокия, кини оболору, сиэннэрэ.

#Стопкоронавирус

УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ МОМСКОГО РАЙОНА!

места и вызвать медработников на дом!

– Соблюдайте личную гигиену, носите маски.

Будьте здоровы, берегите себя и своих близких.

Правила поведения, обязательные для исполнения организациями при введении режима повышенной готовности в связи с угрозой распространения новой коронавирусной инфекции (COVID-19)

Во исполнение Указа Главы РС (Я) от 27 апреля 2020 г. № 1143 «Об утверждении правил поведения, обязательных для исполнения гражданами и организациями при введении режима повышенной готовности в связи с угрозой распространения новой коронавирусной инфекции (COVID-19) на территории республики и в целях недопущения распространения новой коронавирусной инфекции предприятия торговли продовольственных и не продовольственных товаров **обязаны** принять следующие меры:

1. Продавцы магазинов, аптек, предприятий общественного питания, сотрудники организаций социального обслуживания в обязательном порядке должны носить маски и перчатки. Также в этих объектах через определенный интервал времени должны производиться работы по дезинфекции.

2. Работники торговли не должны допускать скопления людей, также должны рекомендовать покупателю делать заказы продуктов и иных товаров путем бесконтактной доставки.

3. Покупатели торговых объектов продовольственных и непродовольственных товаров обязаны соблюдать социальное дистанцирование, масочный режим и строго отнестись к личной безопасности.

4. В соответствии с правилами поведения предприятия торговли

продовольственных и непродовольственных товаров должны обеспечить соблюдение гражданами и работниками социального дистанцирования, в том числе путем нанесения специальной разметки и установления специального режима допуска и нахождения в зданиях, строениях.

5. Предприниматели должны предоставить работникам средства индивидуальной защиты. При угрозе безопасности жизнедеятельности работников и иных граждан, находящихся на территории организации, предприятия приостановить его деятельность.

Если увидите нарушение этих правил в организациях можете обратиться на горячую линию по номеру тел.: 89142674895.

За нарушение настоящих правил предусматривается **административная ответственность**, предусмотренная ст. 20.6.1 (невыполнение правил поведения при чрезвычайной ситуации или угрозе ее возникновения) КоАП РФ:

1. **Невыполнение правил** поведения при введении режима повышенной готовности на территории, на которой существует угроза возникновения чрезвычайной ситуации, или в зоне чрезвычайной ситуации, за исключением случаев, предусмотренных ч. 2 ст. 6.3 настоящего Кодекса – влечет предупреждение или наложение **административного штрафа:**

– на граждан в размере от 1000 руб. до 30000 руб.;

– на должностных лиц – от 10000 руб. до 50000 руб.;

– на лиц, осуществляющих предпринимательскую деятельность без образования юридического лица от 30000 до 50000 руб, на юридических лиц – от 100000 до 300000 руб.

МОМСКАЯ ЦРБ.

В связи с сохраняющейся неблагоприятной эпидемиологической обстановкой в республике ГБУ РС(Я) «Момская ЦРБ» продолжает работать в режиме повышенной готовности к противодействию распространения коронавирусной инфекции. В работе больницы сохраняются следующие ограничения и изменения:

– Отменены плановые медицинские осмотры, платные медосмотры населения, день здорового ребенка.

– Всем пациентам: детям и взрослым с температурой и с признаками респираторного заболевания обращаться по телефону для вызова на дом:

* Регистратура – 8(411)5021431;

* Служба «03» – 8(924)3670303;

* 112

– Все беременные женщины обслуживаются на дому, запись для обслуживания по тел.: 8(41150)21431, или по номерам написанным выше;

– Стоматология принимает только с острыми болями;

– Пациенты с неотложными состояниями без признаков респираторного заболевания – прием в поликлинике с предварительной термометрией;

– Больные, пользующиеся бесплатным лекарственным обеспечением (федеральные, региональные и муниципальные льготники), выписка рецептов на лекарственные препараты производится дистанционно по телефону (при необходимости с осмотром на дому). Рецепты будут доставлены в аптеку «Момафарм».

– В зависимости от эпидситуации возможны внесения изменений в режиме работы ЦРБ.

С 23 марта 2020 г. функционирует телефон горячей линии Момской ЦРБ 8(914)2971633.

– Еще раз напоминаем, что с температурой и признаками ОРВИ необходимо оставаться дома, не приходить в поликлинику, не посещать общественные

КҮН КИҢИТЭ КӨМҮСКЭС, АЙЫ КИҢИТЭ АҢЫНЫГАС

Ким да иннин тымтыктанан көрбөт... Бу ый 12 күнүгэр күүппэтэх өттүбүтүн алдырхай тахсан айманныбыт. Олорор дьиэбит уокка былдынан, турар бэйэбит хаалбышыт. Туох-баар малбыт, докумуоннарбыт барыта уокка былдыаммыта. Хата, ити бэйэлээх элбэх ыал олорор дьиэтэ уокка бүтүннүү былдыаммата, баһаарынай чаас сулууспатын (нач. Мараказов С.Н.) сатабыллаах дьаһайытынан, баһаарынай чаас байыастара хорсун үлэлэрин түмүгүнэн дьиэ быһыанна. Онон кинилэргэ махталбыт мунура суох.

Биһиги дьиэ кэргэн бу ырахан кэмнэрбитигэр өйдөөбүт, көмөлөспүт дьоннорбутугар: аймахтарбытыгар, биһиргэ үлэлиир дьүөгэлэрбэр, биһиргэ үөрэммит доботторбор, эдьийбитигэр М. П. Слепцова дьиэ кэргэнигэр, С. А., А. А. Варламовтар дьиэ кэргэттигэр, оройуоннаабы киинэммит балыһа (кыл. быраас Павлова Н.Г.), киин библиотека (дир. Нучеканова А.А.), дыахтар сэбиэтин кэмтиэтигэр (сал. Гермогенова Т.А.), Муома начаальнай оскуолатын (дир. Михалева М.П.), оҕо искусствотын дьиэтин (дир. Федорова А.М.) кэлэктииптигэр, оҕом Дамир биһиргэ үөрэнэр оҕолоругар, төрөппүттэригэр (кыл. сал. Егоров А.А.), «Фаворит» маҕаһын (ИП Шкулева О.А.), Хонуу, Соболюох, Төбүлэх нэһиликтэрин амаар санаалаах олохтоохторугар ис санааттан этиллэр барҕа махтал тылларын тиэрдэбит.

Эһиэхэ барыгытыгар эйэлээх уһун олоҕу, киил масты кытаанах доруобуйаны, тус олоххутугар дьолу-соргуну баҕарабыт, эһигитин өрүү үөрүү-көтүү, ситиһии арыаллаатын, дыан-дьаһах тумна сырыттын.

**Махталы кытта Нь. С. Дьяконова,
оҕолоро, ийгэ.**

МАХТАНАБЫТ

Биһиги күндү бырааппыт, убайбыт, таайбыт **Слепцов Александр Гаврильевич** б. дь. муус устар 22 күнүгэр соһумардык олохтон туораата. Бу ырахан күннэрбитигэр тиһэх суолугар атаарарбытыгар күүс-көмө, өйөбүл буолбут тэрилтэлэргэ: «Осикат» ЭКК үлэһитэригэр (Бережнова Л. В., Иванова И. Н.), Арчы дьиэтигэр (Слепцова И. Н.), Муома начаальнай оскуолатын кэлэктииптигэр (дир. Михалева М. П.), ОдьУоКХ ГУП филиалыгар (дир. Аммосов Д.В.), профосоюз (Атласова М.Д.), ИП В. Г. Калугинна, «Муома оройуона» МТ дьаһалтатыгар (баһылык И. П. Павлов), үөрэх управлениетыгар (Т. Д. Андреева), Муома нэһилиэгин баһылыгар А. В. Андреевка, тиһэх суолугар тэрийиһэ үлэһит С. А. Сизыхха, Э. Н. Сизыхха, М. П. Богдашинна, бары аймахтарбытыгар, доботторбутугар, биһиргэ үөрэммит табаарыстарбытыгар, Суон Тиит бары олохтоохторугар барҕа махталбытын тиэрдэбит.

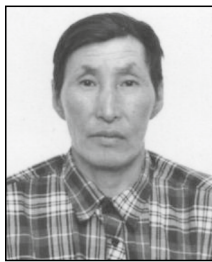
Эһиэхэ барыгытыгар кытаанах доруобуйаны, этэннэ буолууну баҕарабыт.

**Эдьийэ, быраата, күтүөтэ,
племянниктара, бары аймахтара.**

Суон Тиит түөлбөтигэр да, Хонууга да аҕабытын Гавриил Герасимович Слепцову бары билэр, ытыктыыр киһилэрэ этэ.

Эйэбэс кэргэн, аҕа, эһэ, үлэһит үтүөт, сайын айы Кубалааха, Ку ма х С ы һ ы г а о т биригээдэтигэр көмөлөһө кэлбит оҕолору үөрэ-көтө көрсөр, оҕону хаһан да сэмэлээбэт-мөхпөт, сайаҕас биригэдьийэр этэ. Кэргэнэ биһиги ийэбит Александра Николаевна 1952 с. Муома Сэбиэтигэр сэкирэтээрдии сылдьан, Соболюоххо тийэ сатыы сылдьан оҕо пособиетин тарҕаппыт. Бу икки нэһилиэги биһир дьаһалта салайара. Онтон ийэбит 1957 с. Индибир Сэбиэтигэр сэкирэтээрдии сылдьан, эдьийэ алта оҕолоох ыанньыксыт Анна ыраханнаы ылдыан, Суон Тииккэ комсомол путевкатынан ыанньыксытынан кэлбитэ. Олоҕун тиһэх күнүгэр диэри ити фермаҕа ситиһиилээхтик үлэһитэ. Дьоммут үс уол, биһир кыыс оҕоломмуттара. Аҕабыт ийэбит ырахан ыарыыттан эрдэ олохтон барытын кэннэ сылгыһыт буолан, оҕолорун этэннэ улаатыннанан, үлэһит онорбута. Валя Оренбург куоракка бухгалтер үөрэбэр үөрэнэ сылдьан, үс быраатын көрөөрү-истээри төннөн кэлбитэ. Аҕабыт сылгыһыт киһи дэннэ дьиэбэ көстөрө. Эһэбит Күтүрдээннэ хатыннаах, чараннаах түөлбөү олоһу элбэх оҕолоох Дьарааһын дьон оҕонньор эбит. Уолаттара улахан Уйбааннын-1, Өлөксөйдүүн сылгыһыттар этэ. Биһир уола Василий Герасимович Калинин аатынан холкуоска бэрэссэдээтэллээбит, ити 1940 сыллааха.

Дьарааһын оҕонньор иккис кэргэнэ Өлөөнө – Кыһыл Балыктааха Улахан Чыыстайга олоһу Тарабукиннар кыыстара. Кинилэр эһэлэр Роман (Авраам), Степан Тарабукиннаабы кытта

САШАБЫТ ТУҢУНАН ИСТИН ИЙИРЭХ АХТЫ

биһиргэ төрөөбүт дьоннор. Иулита Степановна ыччаттара Индибир, Муома нэһилиэгэр тэнийбит, элбэх оҕолоох ыаллар, олортон 104 саастаах Мария Ивановнаны бары билэбит. Бу дьоннор Үрүнэй аҕатын ууһун Күүстэх Көстөкүүн (1762-1845 с.с.) (Сэһэн Боло суруйуута) Тарабукиннары төрүттээбит киһи. Сороһор Күүдээх Дайдыһын (Константин) дьон суруллар эбит. Кэргэнэ Мария (1767 с.т.) элбэх оҕолоохторо, үксүлэрэ Кыһыл Балыктааха олохсуйбуттар. Үрүнэйдэр тотемнара эбээһий эбитэ үһү. Дьахталлар кини этин, түүтүн тыыппаттара. СӨ үөрэҕиритин туйгуна, СӨ үтүөлээх учуутала Анна Павловна Тарабукина билигин да суруйар-айар, баар-суох эдьийдэрэ Сааһырга олорор. Эбэлэрэ Евдокия кэргэнэ сүрдээх уус киһи Уус Ылдыаа эрдэ өлөн, элбэх оҕотун итээри кэргэнэ хаалларбыт үрүн, кыһыл көмүс оноһуктарынан аска мэнэйдэспит. Онтон кинээскэ көрдөһөн, икки кыһын Муома нэһилиэгэр олохтоон, үлэ булан, кэргэн биһирэн, этэннэ олорон аспыттарта. Биһир кыһа бу Дьарааһын Слепцов кэргэнэ буолан, элбэх оҕолоох, сүөһүлээх-астаах ньир-бааччы ыал этэннэ олоһуоттара. Сааһырга бары ытыктыыр элбэх сиэннэрдээх, оҕолордоох киэн туттар кырдыаҕастара 105 сааһыгар этэннэ сааһын монообута. Суон Тииккэ баар сиэнэ Прасковья тоһус оҕолоһо, быраата Гаврилы кытта наһаа эйэлээхтэрэ.

Гаврил улахан уола **Александр Гаврильевич** 1965 с. төрөөбүт оҕо этэ. Оскуола кэнниттэн аармыйаҕа Монголия кыраныссатыгар сулууспалаан кэлэн,

«Муома» соһуоска рабочайынан, кочегарынан кирибитэ. Бырааппыт Саша аҕатын курдук эмиэ наһаа сымнаҕас, сэмэй этэ. Ханна да үлэни сирбэтэбэ. Эйэбэс буолан, сырдык санаалаах, дьон туһунан үчүгэйи эрэ саныыр, кэпсир буолара. Айылҕаҕа сылдьарын, бултуурун, оттуурун сөбүлүүрө. Ийэтэ эрдэ ылдыан олохтон баран, эдьийиһигэр, бырааттарыгар чугас сыйһаннаах этэ. Олоһун доһоро Андросова Маайа ырахан ыарыыттан олохтон эрдэ барбыта олус хомолтолоһо. Саша сүрүһүнэн ыарыһаахтык ылыммыта. Кэлин наар ылдыар буолан, элбэхтэ Дьокуускайга баран эмтэнэрэ. Ол да буоллар, санаатын түһэрбэккэ куруук табаарыстардаах, үлэһит буолара. Биһиргэ үөрэммит кылааһынньыктара олус түмсүүлээх, бэһилэй этиллэр, альбом онорон учууталларыгар бэлэхтиллэрэ. Соторутааҕыта үөрэ-көтө үлэһит-хамсыы сылдыбыт киһибит суох буолбута соһуччута, аймахтара суохтууллар, ахталлар. Нам ыйын 31 күнүгэр олохтон барбыта номнуо 40 хонуга буолар.

Таптаһаах бырааппыт, убайбыт, күндү киһибит Александр, сырдык, ыраас, эйэбэс мөссүөнүн биһиги дууһабытыгар өрүү тыыннаах буолуоҕа, ахта-саныы сылдыахпыт. Эн сүүрбүт-көппүт кырдалларын, томтордорун, сыйһыларын, кустаабыт күөллэрин, сиэннэрин, булчуттар кутааларын уота Эйигин суохтана эрдэхтэрэ... Күндү киһибит, быраһаай!

**Эдьийэ Валентина, быраата
Дмитрий уонна Муоматтан,
Дьокуускайтан, Уус-Алдантан,
Абытан, Томпогтон аймахтара.**

Кэриэстэбил**УБАЙБЫТ СЫРДЫК КЭРИЭНГЭР**

Биһиги убайбыт **Слепцов Андрей Егорович** уһундук ыалдыан олохтон барбыта б. дь. бэс ыйын 1 күнүгэр биһир сылын туолар.

Кини 1956 с. бямд ыйын 16 күнүгэр Улахан Чыыстайга төрөөбүтэ. Ого эрдэбиттэн мындыр толкуйдаах, үлэһит, аһынга санаалаах

буолан, убайбыт биһиэхэ наар холобур буолара. Өр кэмнэ «Искра» сопхуоска зоотехнигынан, дириэктэринэн, «Индибир суолларыгар» дириэктэринэн үтүө суобастаахтык үлэлээн кэлбитэ, үлэ тахсыылаах буоларыгар элбэх сыратын уурбута. Муома оройуона, төрөөбүт дойдута сайдарыгар элбэх үтүөлээх.

Убайбыт дьонно, доҕотторугар олус истин сыһыаннааба, оҕолорун, кэргэнин ис сүрэхтэрин таптыра, бары кини аһаҕас дууһатын, кыһамнытын, көмөбө кэлэр үтүө майгытын ытыктырбыт. Кини кини быһытынан үтүө майгыта, биһиргэ үлэлээн кэлбит дьонугар истин сыһыана үгүс дьонно, ордук эдэрдергэ үтүө холобур буолуо. Ханнык баҕарар үлэбэ сыһыана биһир этэ: үрдүк ирдэбил, толоругас буолуу – бу кини сыала-соруга, ылыммыт үлэтин хайаан да тиһэбэр тиэрдэр, бүтэрэ охсор дьобурдаах үлэһит быһытынан сыаналанара. Үлэһит кини

хаһан баҕарар хайҕанар, ону убайбыт үрдүк наҕараадалара туоһулуулар: СӨ норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх, СӨ суолун хаһаайыстыбатын бочуоттаах үлэһитэ, Бүтүн Россиятаагы «Сыл урбаанньыта-2011» дьин бириэмийэ, «Хотугу дойдун иннигэр үтүөлэрин иһин» уо. д. а. мэтээллэр хаһаайыннара, «Россия экономиканы сулуһа» уордун кавалера, РФ тыатын

уонна суолун хаһаайыстыбаларын министиэриэстэбэлэриттэн, СӨ Ил Түмэнигэр элбэх махтал суруктарынан уонна Бочуотунай грамоталарынан наҕараадаламмыта, Муома уонна Абый улуустарын үөрэҕиригэр, спордун уонна культууратын мецената, 2012 с. «Азия оҕолоро» норуоттар икки ардыларынаагы V спортивной Оонньуу спонсора этэ.

Убайбыт чаҕылхайдык олон ааспыт олоҕо, үтүө майгыта, сырдык, ыраас санаата үйэ-саас тухары өйбүтүгэр-санаабытыгар куруук баар буолуоҕа, кини үтүө аата ааттана туруоҕа.

Аҕалара, эһэлэрэ ситэ олоҕортох олоҕун оҕолоро, сиэннэрэ салгыахтара, аатын ааттатыахтара.

Бырааттара Егор Егорович, Максим Егорович Слепцовтар, кинилэр дьыэ кэргэннэрэ.

МАХТАНАБЫТ

Бямд ыйын 12 күнүгэр күнүс 4 чааска уопсай икки этээстээх олорор дьыэбит аллараа этээһигэр улахан баһаар турбута. Бу баһаарга олорор квартирабыт эмсэҕэлэммитэ. Баһаар турбутун суһаллык биллэрэммит, баһаарынай сулууспа (нач. С.Н. Мараказов) байыастарын кытта кэлэннэр, баһаары умурорарга бары күүстэрин, бэлэмнэрин көрдөрөн, биһиги дьыэбитин уоттан быһаабыттарыгар кинилэргэ улахан махталбытын тиэрдэбит.

Бу быһылаанга түбэспит ыарахан күммүтүгэр күүс-көмө буолбут Муоматаагы полиция отделын үлэһиттэригэр (нач. С.С. Рожин), Муоматаагы уот ситимин үлэһиттэригэр (нач. И.В. Олейников), сизммит Сильвестр үөрэнэр 3 «в» кылааһыгар (сал. М.И. Слепцова) уонна төрөппүттэригэр, Сааһырга, Дьокуускайга олорор биһиргэ төрөөбүттөрбөр, кинилэр оҕолоругар, кийииппитигэр Н.П. Громоваҕа, аймахтарбар М.Г. Ефимоваҕа, Ф.П. Семеноваҕа барҕа махтал-баһыыба тылларын тиэрдэбит.

Эһиэхэ барыгытыгар уонна дьыэ кэргэннитигэр дьолу, кытаанах доруобуйаны, этэннэ буолууну, ыраас күннээх халлааны баҕарыбыт.

Махталы кытта Л.П., В.Е. Громовагар.

ИНДИГИР УОТТАРА

Хаһыакка суртуну!

2020 сыл иккис аҕарыгар

Тэрилтэлэргэ – 1320 солк.

Биһирдирдэн дьонго – 660 солк.

Считать недействительным

Военный билет на имя Архипова Ивана Александровича, 1995 г.р., выданный Якутским военкоматом.

ПРОГНОЗ ПОГОДЫ**село Хонуу**

	Суббота 30 мая	Воскресенье 31 мая	Понедельник 1 июня	Вторник 2 июня
Дневная температура	+5	+10	+11	+15
Ночная температура	0	0	+1	+4
Давление	735 мм	740 мм	741 мм	740 мм
Ветер	4 м/с (СЗ)	2 м/с (СЗ)	1 м/с (СЗ)	1 м/с (ЮЗ)
Облачность				
Осадки				

Ытыктыр дьоммутугар Иван Андреевичка, Прасковья Никитичнаҕа, кинилэр оҕолоругар, кыһыгар Ираҕа, сиэннэригэр, биһиргэ төрөөбүттэригэр таптыр кыыстара, ийэтэ, эбэлэрэ, эдьийдэрэ

ПЕТРОВА Акулина Ивановна

уһун, ыарахан ыарыттан күн сириттэн барбытыгар дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Ыар аһыгытын тэннэ үлэстэбит.

А. Р. Константинова дьыэ кэргэнэ.

Убаастыр дьоммутугар Александра Петровнаҕа, Аммос Ивановичка, кинилэр оҕолоругар, кийииттэригэр Марфаҕа таптыр уоллара, кэргэнэ, убайдара, эһэлэрэ

ЧЕРОВ Александр Аммосович

ыарахан ыарыттан олохтон барбытыгар дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит.

А. Р. Константинова дьыэ кэргэнэ.

Тэрийэччи: СӨ

Бырабыталыстыбата, "Сахабэчээт" СӨ Судаарыстыбаннай автономнай тэрилтэтэ. Таһаараччы: "Сахабэчээт" СӨ Судаарыстыбаннай автономнай тэрилтэтэ.

677000, Дьокуускай к. Орджоникидзе уул., 31 №-рэ, 124 каб., тел./факс: 8(4112)343917.

e-mail: sakhapechat@mail.ru

Генеральнай дириэктэр

э.т. В.И. СЫРОМЯТНИКОВ.

Сибээс эйгэтин информационнай технологияҕа уонна маассабай коммуникацияҕа надзорун федеральнай структуратын Саха сиринээҕи бырабыланынньатын 20.06.2019 с. бэриллибит сибидиэтэлиэтигэр ПИ № ТУ 14-00520

Кылаабынай редактор
М. П. СТАРКОВА.

Хаһыат нэдиэлэҕэ иккитэ тахсар. Редакцияҕа кирибит суруктар төннүбэттэр.

Матырыйаалга ахтылар чаччылар иһин эппитинэн сурук ааптара сүгэр.

Ааптар суругар этиллэр санаа хаһыат тутуһар хайысхатын атын буолуон сөп.

Биһирниилэр, рекламалар ис хоһооноругар эппитинэн тустаах кини сүгэр.

® Реклама быһытынан бэчээттэнэр.

Хаһыат 43 №-гэр 16 ч. илин баттанна, 17 ч. график быһытынан бэчээкэ бэрилиннэ. Компьютернай талыта, верстка оройуоннаагы «Индибир уоттара» хаһыат редакционнай-полиграфическай комплекска оһоһулан бэчээттэннэ.

Редакция, типография, таһаараччы аадырыһа: Муома улууһа, Хонуу сэл., кап. Елкин уул. 4 №-рэ.

Кэмэйэ 1 усул. бөч. л. Тиража 360.

Сыаната дуоҕабыр быһытынан.

Телефоннара: 8(41150)2-10-21.

Электроннай почта: indigir-uotara@vandex.ru